

SLOVENEK.

Političen list za slovenski národ.

Pe pošti prejemam velja: Za celo leto predplačan 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za en mesec 1 gld. 40 kr.
V administraciji prejemam velja: Za celo leto 12 gld., za pol leta 6 gld., za četrt leta 3 gld., za en mesec 1 gld. V Ljubljani na dom pošiljan velja 1 gld. 20 kr. več na leto.
Posamezne številke veljajo 7 kr.
Naročnino prejema opravništvo (administracija) in ekspedicija, Semeniške ulice št. 2, II., 28.

Naznanila (inzerati) se sprejemajo in velja trisporna petit-vrsta: 8 kr., če se tiska enkrat; 12 kr. če se tiska dvakrat; 15 kr., če se tiska trikrat. Pri večkratnem tiskanju se cena primerno zmanjša.
Rokopisi se ne vračajo, nefrankovana pisma se ne sprejemajo.
Vredništvo je v Semeniških ulicah h. št. 2, I., 17.
Izhaja vsak dan, izvemži nedelje in praznike, ob 1,6. uri popoldne.

Štev. 119.

V Ljubljani, v petek 24. maja 1889.

Letnik XVII.

Gospodarska samostalnost Srbije.

Nedavno je objavil „Odjek“, glasilo narodne radikalne stranke, ki je danes na krmilu, značajan članek, iz katerega posnamemo glavne stvari:

„Da bi iztrgal Srbijo iz tujih čeljusti, v katere je znova pala 1813 po krvavi in nesrečni desetletni vojski; da bi iz turškega pašalika storil zopet novo srbsko državo in sedel na srbski prestol, izpodrivan z notranjo neslogo in vnanjimi intrigami ter vskliknil: ‚Lahko morem iti na kraj s čalmo (turbanom), a mi je težko s šeširrom (klobukom)‘, — s tem je knez Miloš pokazal svojo moč in s prstom tudi prihodnje težave, s katerimi se je moral bojevati on in njegovi nasledniki. Smelo je udrihal s sabljo na ‚turban‘, ali kmalu se je prepričal, da mu sablja ne seka ‚klobuka‘ kakor turban. ‚Turban‘ je znamenje azijskega gospodarstva, kateremu je srbska država najprvo podlegla, ali se tudi najprvo njega osvobodila. ‚Klobuk‘ je znamenje tujega gospodarskega gospodstva, kateremu je Srbija tudi najprej podlegla, če pa se ga bode kdaj osvobodila — to je vprašanje, ki leži v prihodnosti.“

Nato je pisatelj pojasnil, kaj je knez Miloš storil za gospodarsko samostalnost Srbije in kako je po odhodu njegovem v prognanstvo nastala zmešnjava, kateri niti knez Miloš ni našel leka, ko se je vrnil v Srbijo, ter konča članek:

„Čas je tekel in leta so minola, a ‚klobuk‘ je vedno bolj mešal z gospodarsko kuhalnico po kaosu v Srbiji. Par, ki se je dvigal iz kotla v glave državnikov in državljanov, narejal je napete in čudne pojme. Jeden minister je drzno in odkrito rekel srbskim obrtnikom, ki so ga prosili pomoči srbski obrti, da more na Dunaji ceneje in bolje kupiti nego v Srbiji. Obrtniki so mu na to odgovorili, da na ta način morejo tudi sami na Dunaji najti bolj-

šega in cenejšega ministra, nego je on, ali vendar višje cenijo svoje domače izdelke nego tuje. Misel tega ministra je postala dedna misel vseh srbskih gospodarskih državnikov, in misel onih srbskih obrtnikov dedna misel vseh prijateljev srbske gospodarske samostalnosti.

Te dve misli ste se srečevali in borili, in zmaga je bila na strani močnejšega. Zmagala je državna misel, izrečena v besedah onega ministra; a podlegla je narodna misel, izrečena v besedah onih obrtnikov. Od te dōbe je izumrl ekonomski patrijotizem v Srbiji, in misel o gospodarski samostalnosti je postala smešna šala.

In zopet je ‚klobuk‘ dalje mešal z gospodarsko kuhalnico po kaosu v Srbiji, in zopet je par, ki se je dvigal v glave, vedno bolj omračeval gospodarsko zavest v narodu. Nastalo je v tej meri preziranje narodnih proizvodov, da se srbska seljanka že sramuje iti pred svet v svojem divnem krilu, katero je naredila s svojima rokama. Srbski seljak je postal občni predmet zasmehovanja zaradi nereda, in ako so mu dlani pokali kakor hrastova skorja od motike in pluga, nihče ga ni učil, kako naj bolje ter lažje dela. Mestni luksuz procvetel je in se razvil v polni meri, da je redka, vrlo redka Srbininja meščanka, kateri ne sije dragi kamen na čelu. Pevska, pivska in igralna društva so rasla iz tal vsak dan in na vsakem mestu, a druga obče koristna društva, ako so se kje osnovala z velikim trudom, so izumirala.

Z druge strani je državno gospodarstvo tako oslabelo, da se ne more lotiti kot žive rane nobena važnega vprašanja za deželo; državna finančna politika je zadolžila državo za 300 milijonov dinarov večinoma za to, da odpira in širi pot tujemu gospodarskemu gospodstvu v Srbiji.

Danes je ‚klobuk‘ dovršil svoje mešanje po gospodarskem kaosu v Srbiji, in Srbija je postala ozemlje tujih interesov. Ali bodo srbski državniki

prišli do prepričanja, da se mora srbski narod izključljivo pečati s poljedelstvom in živinorejo, ali bode srbska trgovina našla središče v svoji zemlji, ali bo samostalna Srbija dosegla tudi gospodarsko samostalnost — to so vprašanja, katera se morajo hitro rešiti. Ako nova dōba v Srbiji ne more takoj dati odgovora, naj vsaj pot vravna veliki misli Miloševi.

Knez Miloš ni mogel je izvesti, če pa bode mogoče današnjemu naraščaju — pokazala bode bodočnost.“

Govor drž. poslanca Tonklja v državno-zborski seji dne 8. maja 1889.

Visoka zbornica! Ko sem včeraj poslušal prvega gospoda protigovornika, mislil sem, da nismo pri pravosodnji, marveč pri jezikovni razpravi, kajti večji del njegovega govora se peča edino le z jezikovnim vprašanjem, in sicer z jezikom Slovencev.

No, tu mu pa moram zatrditi, da bi jaz nikdar s svojega stališča ne upal biti sodnik o stvari, katera ne poznam popolnoma, kajti sodba moja bi gotovo ne bila primerna. Prepričan sem, da prvi gospod protigovornik nima onega znanja, ki bi mu dajalo sposobnost, da bi mogel prav soditi o kakovosti, razvoji in kulturni vrednosti slovenščine. (Prav res! na desnici.) K temu izreku me opravičuje to, kako je primerjal posamezne slovenske besede, ki po njegovi pisavi posebno gledé onih, katere baje govori priprosti narod, nikakor niso primerne dejanskim okoliščinam. Sploh pa moram na to opozarjati, da se mora začetkoma v svojem razvoju boriti s težavami vsak jezik in da ima vsak jezik polno tujk; povsod so se ustanovila društva za čiščenje lastnega jezika tujk. Spominjam se iz svojih dijaških let o nemškem slovstvu, da se je za dōbe velikega pesnika Gōtheja v Weimaru ustanovilo posebno društvo, da bi izvršilo očiščenje jezika. Ménim, da so tudi še dan-

LISTEK.

Zavetišče.

(Zgodovinska povest. Češki spisal Al. Dostál, prevel —r—.)
(Dalje.)

„Poslušaj žena! Bog je usmiljen, on noče človeške nesreče. Ker nisva spolnila obljube, in je zdaj ne moreva spolniti tako, kakor je izšla v grajski kapelici iz najinih ust, premeniva jo v drugo, enako vredno. Govoril sem že o tej zadevi s kapelanom Avguštinom —“

„Kaj! ali si se že posvetoval zaradi Hroznatove obljube? Gotovo tudi tebi ni lahko pri srci, in teža ti leži na duši.“

„Priznam; neka ból je stiskala mojo dušo v tistem trenutku, ko je prisegal moj ljubi sin Vojslavi zvestobo in zakonsko ljubezen do smrti. Ravno takrat mi je prišla na misel ona dōba, ko sva prisegala v kapeli nasprotno . . . Slovesnost mi je prepodila nekoliko moje skrbi in trpljenje. Pozneje pa se mi je godilo enako kakor tebi. Nisem mogel prestati, zato sem povprašal radi te važne zadeve zvedenega duhovnika, ki je spreten v cerkvenem pravu in našemu rodu s celim srcem udan. Vse sem priznal, ničesa nisem zatajil —“

„Kakošen svēt ti je dal duhovnik, kako te je potolažil?“ vpraša hitro Dobroslava.

„Dolgo časa je premišljeval, po vseh okoliščinah natanko povpraševal in nazadnje je rekel besede, katere mi še zdaj zvené po ušesih: ‚Hroznata ni ničesa kriv, saj še vedel ni, za kateri stan je odločen. Kriva sta vidva, ker nista Gospodu dane obljube spolnila. Zato pa, ker je že Hroznata oženjen, in ker ni dolžan spolniti obljube starišev, prosita vidva usmiljenega Boga in se ž njim z drugo daritvijo spravita.‘ Toliko mi je rekel in svetoval, naj storiva kakošno dobro delo, ali naj potolaživa Boga z molitvami. A na vsak način morava prositi oproščenja od obljube, potrjene s prisego, da se nama vest umiri.“

„Precej narediva takó in prosiva sv. Očeta, naj vzame to breme z najinih ramen in zameni s kako drugo zavezo. Tako bi ne imela nikoli mirú. Premoženje imava, lahko torej založiva reven samostan, zapustiva ustanove na vekomaj, preskrbiva altarje v cerkvah, dava za molitve in prošnje . . .“

„Lahko tudi umijem krivdo v vojski zoper Turka, sovražnika kristijanov.“

„Darujeva podložnikom zemlje za živež.“

„Odpraviva v Palestino s križarsko vojno četo hrabrih vojščakov, da bi pomagali osvojevati draga mesta vsakemu kristijanu.“

„Veliko dobrih namenov lahko izpeljeva, da bova dobila odpuščenje in rešila sina in rod pogubne kletve, ki bi zadela naju in najine potomce.“

Pogajaj se torej s posredovanjem očeta Avguština s papeškim prestolom, da bi prišlo kar najbrž odpuščenje in da še v najinem življenji dostaneva pokoro, ki nama bo naložena.“

Dobroslava si je obrisala solze, njen glas je bil zopet trji; saj je upala, in upanje je delež človeškega življenja.

Na ognjišči je ugasnil ogenj. Čuvaj je naznanjal, koliko časa je preteklo v morje večnosti. V sobi je bilo tiho, kakor v narodi po hudi uri. V razburjeni sreci je kanil zdravilen balzam, v kratkem bo ozdravljena duša vseh bolečin in mučnih negotovosti.

Stara sta tiho molila in se zahvaljevala Bogu za blagi žarek božjega upanja — kar se razsvetli soba rudeče svetlobe. Ob enem se sliši na stolpu glas, ki je naznanjal, da je zadela nesreča tihi kraj v polunočni dōbi. Sezima priskoči hitro k oknu.

„Sovražnik ali ogenj!“

Tudi Hroznata prileti notri. Nič ni zapszil, da se stariši še zdaj niso vlegli k mirnemu spanju.

„V Nezdicah gorí poslopje“, naznani in hitro leti po stopnjicah na dvorišče.

Sezima stopi na stolp, odkoder ukazuje družini.

„Kjer je kdo, naj hiti revežem na pomoč. Če se ne bo nobeden zá-nje potegnil, dajte jim podstrošje na gradu!“

A ni bilo treba opominjevati. Hroznata je že hitel z družino k vratom. Kolesa so zacvilila, most

danes taka nemška društva, katerih osredje je, če se ne motim, v Berlinu. To je dokaz, da se niso samo pri Slovencih vtihotapile tujke, marveč tudi pri Nemcih, in neki nemški tovariš je bil toliko prijazen, da je preiskal včerajšnji protigovor ter podčrtal tuje besede. Našel jih je na prvi strani 52, na drugi strani 60, skupaj tedaj 112. (Veselost in klicij na desnici: Čujte!)

Pri navajanju baje slovenskih besed se je gospod poslanec menda ravnal po šaljivem listu „Brencel“-u, ki je pred leti izhajal v Ljubljani in imel stalno rubriko „Rešpehtarjeva kuharica“, vrejevano v jeziku neolikanih ljubljanskih kuharic. Ko bi pa hotel gospod poslanec dandanes iti na ljubljanski trg ter govoriti s kuharico, ki je izdelala ljudsko šolo, prepričan sem, da ne bi več slišal takomenovanega ljudskega jezika, marveč bi našel, da govori najlepšo slovenščino, ki bi zadovoljila vsakega, kdor se more sploh zaujo ogreti.

Kar se tiče navedenih besed, pozabil je menda, da večina niti ni nemškega izvira, kajti če je na primer rekel, da je „kuharica“ nemškega izvira, opozoriti ga moram na to, da ta beseda izvira iz latinščine. Če meni, da je beseda „lev“ posneta po nemškem „Löwe“, zavračam ga na latinski izraz „leo“ (Prav res! na desnici), od katerega izvirate obe besedi. Če istotako meni, da je beseda „mojster“ iz nemškega „Meister“, opozorujem ga na latinsko besedo „magister“, in če je celó mnenja, da se je beseda „méd“ naravnost vzela od nemškega izraza „Meth“, pokazati mu moram pravo ter povedati, da je ravno nasprotno prav. (Prav dobro! — Veselost na desnici.) Isto velja gledé besede „papir“, kajti tudi ta ni nemškega izvira, marveč posneta po latinskem „papyrus“. (Prav res! na desnici.)

To očitanje zadeva tedaj tako Nemce, kakor nas; sploh so pa veliki jezikoslovci dognali, da imajo germanski, romanski in slovanski jeziki skupni temelj, ariški jezik ali sanskrit. Imenuje se to indogermanski rod in le naravno je, da so tem narodnim plemenom gotove korenine lastne ter so se razno razvile po kakovosti ljudskega duha.

Sklicujem se na besedo „Vater“ (oče). Latinski slove „pater“, grški „πατήρ“. „Mutter“ (mati) se pravi tudi latinski „mater“, grški „μήτηρ“, „Wein“ (vino), latinski „vinum“, grški „οίνος“, in tako bi mogel navesti še jako veliko besed, katere si je izposodila nemščina iz tujih jezikov, vendar pa ne more nikdo trditi, da nemščina ni visoko razvit kulturni jezik. In če preidemo k madjarščini, najdemo, da je v njej prav veliko slovanskih besed. Tako n. pr. se pravi kovaški mojster „kovacs mester“. „Kovacs“ je slovanska beseda, „mester“ je pa vzeto s splošnjega rodu.

Tako je tudi beseda „kalpak“ navstala iz slovanskega „klobuk“ s tem, da so se priprosto prestavile črke. Mačka se imenuje madjarški „maczka“ ter je vzeta ta beseda iz slovanskega, vendar pa nikomur ne pride na misel, trditi, da madjarščina ni izobražljiv, kulturni jezik.

In dalje! Kaj pa je vendar z angleščino, ki ni samo visok kulturni, marveč celó svetoven jezik?

Tu je podlaga na eni strani germanščina, na drugi strani romanščina, in kot zastopnika obeh smeri imate velikega pesnika Milтона, ki se bolj drži romanskega, in pesnika Shakespeara, ki se bolj drži nemškega jezika. Primerjati nočem slovenščine s tem svetovnim jezikom, toda če se je toliko razvil slovenski jezik, da se danes more vspešno rabiti v šoli in uradu, pri vseh sodnih in političnih oblastnijah, je to le laskavo spričevalo za Slovence, kajti s strani države niso drugega imeli, nego ovire, zoper katere so se morali bojevati (Tako je! na desnici), nemščina pa se je mogla prosto razvijati, ker jo je država proglasila za državni jezik ter uvedla v šolo in urad. Toda iz tega, da se moramo še danes bojevati in dobivamo le nižje stopnje srednjih šol s slovenskim jezikom, morete soditi, s kakovimi težavami imajo opraviti Slovenci. Tudi v Italiji se je osnovalo društvo „La Crusca“, da bi se izcimile iz italijanščine tuje in neklasične besede, in na ta način je navstal slovar, v kateri so se vsprejele samo klasične besede.

Zatrđiti Vam morem, da so pri nas vsi, ki so izdelali ljudsko šolo, popolnoma zmožni pismenega jezika.

Če je meni gospod protigovornik, da se naš občevelni jezik ne pokriva s pismenim jezikom, vabim ga, naj govori na Zgornje-Avstrijskem, Štajerskem ali Koroškem s starim kmetom, ki ni hodil v šolo. Ako bo hotel z njim govoriti le v novi čisti nemščini, zagotavljam ga, da se ne bodeta razumela. (Prav res! na desnici.) Pri nas ta razlika ni tako velika. Tudi oni kmet, ki ni obiskoval šole, razume, če se mu čitajo današnji časopisi in knjige, in to dokazuje tudi postopanje „družbe sv. Mohorja“, ki dá vsako leto nad 50.000 knjig tiskati in razdeliti med nižje sloje slovenskega prebivalstva.

Kočevci imajo tudi jezik, katerega nikdo ne razume. Tudi oni so vsprejeli mnogo slovenskih besed, takó „Katschen“ od „kača“, „Pobolitzen“ od „povalnica“, „Kotschen“ od „koča“, „Kusche“ od „kužek“, „Razen“ od „raca“ itd. In vendar ne trdimo, da kočevci niso Nemci. V resnici tedaj ni vredno, da se kdo v tako resni razpravi, kakor je pravosodnja, bavi s tako malenkostjo (Odobranje na desnici) in očita nekaj slovenskemu prebivalstvu, da bi mu le sploh prizadejal kak udarec. To ni plemenito, če bogataš predbaciva ubožcu revščino. Mi spoštujemo, čestitamo, zavidamo Nemce (Poslanec dr. Menger: Sovražite jih! Oprekanje na desnici. — Poslanec Klun: Kaj pa šel!), toda tudi mi zahtevamo, da so nam nasproti prijazni.

(Dalje sledi.)

Politični pregled.

V Ljubljani, 24. maja.

Notranje deželo.

Poslanca Knotza niso njegovi dosedanji deželnozbornski volilci okraja Dačín-Kamnice več postavili za kandidata, marveč trgovca z lesom Ig. Klara.

V Galiciji bo hud boj pri deželnozbornskih volitvah. Trije osrednji volilni odbori stojé na bo-

jišci, katerih eden razširja svoje delovanje po celi deželi, druga dva pa le po posameznih okrajih. Konečno je tudi še ruski volilni odbor za ruske pokrajine.

Minister Kallay bo v kratkem nastopil svoje nadzorovalno potovanje po zasedenih deželah. Kakor znano, navado ima „bosanski minister“, da vsako leto poroča delegacijam o položaju v Bosni in Ercegovini ter se pri tem sklicuje na lastne izkušnje poprejšnjega nadzorovalnega potovanja.

V jeseni se bo vršil v Budimpešti ogerski katoliški shod, za kateri se jako trudijo poslanci Fenyvessy, Gersak in Ugron. Namen temu shodu bo slovesno izraziti željo po katoliški samoupravi.

Poročilo ogerske regnikolarne deputacije se večinoma strinja z oim hrvatske deputacije takó gledé izračunjenja skupnih stroškov, kakor tudi delitve hrvatskih dohodkov. Le v nekaterih ozirih je drugačnega mnenja ter vabi zaradi tega hrvatsko deputacijo k ustni razpravi o tem predmetu.

Vnanje države.

Z vseh strani se potrjuje, da bo govor papeža Leona XIII. v prihodnjem konzistoriji posebno važen in zanimiv. Osvetlil bo primerno tehtnost katoliških shodov, ob enem pa odločno protestoval zoper dné 9. junija nameravano odkritje spomenika Giordanu Brunu. To slednje zadevajoče besede sv. Očeta bodo tem veljavnejše, ker cela slavnost v resnici žali versko misleče Italijane; dokaz temu znani ugovor rimske „družbe za katoliške koristi“, kateri se bodo pridružile vse ostale družbe po deželi. Poleg tega bo papež v tem konzistoriji imenoval tudi že znanih sedem novih kardinalov.

Grško prebivalstvo v Auhialu (severno od Burgasa ob morji) se je pritožilo pri bolgarskem princu Ferdinandu in Stambulovu, ko sta se ta dva mudila v Burgasu, zoper postopanje škofa Sotronija, rekoč, da nočejo priznati tega škofa, katerega je pred dvema mesecema imenoval carjigranski patrijarh in potrdila bolgarska vlada. Slednja je zaradi tega pozvala škofa, naj zapusti Auhialo, ker ne mara prebivalstvu vsiliti nobenega škofa, katerega noče priznati. Tajnik turškega komisarijata v Sofiji je zahteval v tej zadevi pojasnila, kar je vlada tudi radovoljno storila.

Kakor poroča „Grazdanin“, uvaževala je ruska komisija državnega sveta, ki je obravnavala o ne-zgodi pri Borkiju dne 17. oktobra l. l., velike težave pri rešitvi tega vprašanja, kakor tudi okoliščino, da so že odstavljeni najvišji uradniki; zaradi tega je priporočila, naj se ostalim uradnikom odpusté kazni. — Novi prometni minister Hübbenet je izdal ukaz, s katerim se proglašá za vse železniške uradnike v balktiških provincijah ruščina v službi za obligatno.

Nemškim državnim poslancem so došle vesti, da preti v rensko-vestfalijemskem premogarskem okraji z nova izbruhniti splošen štrajk. „Rheinisch-Westfal. Ztg.“ pravi, da se je povsod že pričelo redno delo, toda štrajk pa še vedno ni ponehal v dortmundskem okraji s šestindvajsetimi rudniki. Da bi se doseglo sporazumljenje, sklical se je v tem okraji rudarski shod. — Slavnosti povodom Humbertovega obiska bi bile imele kmalu žalosten konec. Kakor poroča „Presse“, peljala sta se vladarja predvčeraj v šestvprežnem vozu v Charlottenburg. Eden konj se je splašil, a so k sreči ljudje o pravem času še ustavili voz, iz katerega sta izstopila vladarja ter se odpeljala v vozu princa Henrika.

Švicarski zavezni svet bo zaveznemu zboru zadnji čas do spomladnega zasedanja 1890 predložil poročila o reviziji zavezne ustave, in sicer gledé volilnih krogov za narodni svet, stanovski

je padal in četa oprodnikov je letela po mrzli zemlji. Snega je bilo k sreči malo.

„Glej! priložnost je prišla storiti dobro delo“, pravi Sezima, ko se vrne v sobo.

Na ognjišči so zopet zakurili. Tudi Vojslava je zapustila svojo spalnico in se vsedla v naslanjač, ki ga je bila zapustila pred kratkim. Počakala bo, da se vrne Hroznata. —

* * *

V Nezdicah je vse hrumelo in kričalo, tarnalo in prasketalo. Edino poslopje reveža Dobrona je gorelo. Pred kratkim so bili še v njegovi koči sosede na preji, pri kateri je bavila babica poslušalce s pravljico, in komaj so se bili vlegli, prebudila jih je rudeča zarija in jih neizrečeno prestrašila. Komaj so rešili življenje in pograbilili nekaj obleke. Vse je v plamenu. Nesrečna rodbina je stala blizu pri poslopji, lomila roke in prosila Boga pomoči.

„Kam naj gremo v tem času, ko je zima za durmi, žito v ognji uničeno?“

„Nikar ne jadikujte, sosed, ko je sila najvišja, je pomoč božja najbližja.“

Sosednjih poslopj ni bilo treba varovati. Oddaljena so bila, in veter je zaganjal ognjene iskre proti gozdu. Tudi tukaj ni pretila nevarnost; drevesa so pokrita s snegom, in na mahu je ledena odeja. Zatorej so trgali postrežljivi sosede tramovje in

odstranjevali zaloge drv, da bi ne našel kruti ogenj novega živeža in ne napravil še večje škode.

V tem je priletel Hroznata z družino. Dasi tudi je pojemal ogenj in je švigalo manj isker, vendar so se lotili novi branitelji dela, da bi saj rok križem ne držali. Hroznata je poiskal med trumo ljudi pogorelo rodbino in Kitka Nekrasovo Marto.

„Berači smo! Kje dobimo postrešja, kje hrane za otroke?“

„Dobron, ti lahko stanuješ pri nas z otroci in babico. Tudi za hrano ti bomo skrbeli.“

Dobron se je ozrl ter zagledal mladega gospoda. Sklenil je roke, in solzeč se je rekel: „Milostljivi gospod!“

„Je že preskrbljeno za hrano in stanovanje. Zato sem tudi prišel vas tolažiti.“

„Angelj tolažbe!“

Poslopje je bilo kmalu strgano, ogenj ugašen. Ljudje so se razhajali in se kregali, kdo je preje zagledal ogenj. Stara Dobronka se je malo opekla, zato jo je Hroznata prisilil, da je šla z njim na grad, kjer je toliko let služila. Tudi po zimi se bo našlo zá-njo delo.

Ko so šli nazaj v grad, pogreši eden najmlajšega tovariša.

„Kitka ne gré z nami.“

„Morda se mu dobro godí na pogorišči. Pomagal nam ni, ampak med gledalci se je prerival in iskal Marte. Ne vem, če ga ne bomo zgubili na gradu. Služba mu ne diši. Znabiti mu bo sezidal Nekrasa kočó, ali ga sprejme v rodbino.“

„Ako mu je všeč kmetovalstvo, zakaj ne bi zamenil meča z lopato?“ reče Hroznata, kajti slišal je pogovor oprodnikov.

„A nehvaležnost je od njega. Kot zapuščena sirota je bil sprejet na grad in vzgojen.“

„Njegov oče si je želel, da bi nosil sin ob boku meč in da bi spremljal gospódo na konji. Ne enkrat je izgovoril to željo ter jo je tudi položil sinu na srce“, vmeša se v pogovor Dobronka, ki je hitela z veseljem na grad. „Ali bi moral Kitka zato vojak postati, ker so to stariši želeli? Jako čislam ukaze in voljo starišev, a v takih zadevah, kjer gré za blagor prihodnjega življenja, bi poslušnost nikoli ne vezala.“

Družina je utihnila, vrata so se že odpirala. Še enkrat so pogledali na vás. Le zdaj pa zdaj je švignila kaka iskra k oblakom.

Tisti večer je bil osvojen grad Topla od edinega moža, ki je splezal po nasipih, ker ni hotel prenočiti na mrzli zemlji. Ta srčni čin pa ni bil zaznamovan v zgodovini v večni spomin.

(Dalje sledi.)

sovet, gledé pasivne volilne zmožnosti za narodni in zavezni sovet. Dalje o verski vzgoji otrok v ljudskih šolah. Za prihodnje zimsko zasedanje se namerava rešiti revizijski predlog postave o zavarovanju delavcev zoper nezgode.

V 20. dan junija kot obletnici prisega v plešišči versailleskem nameravajo *francoski* socijalno-demokratski in boulangistiški odbori prirediti spominsko slavnost na revolucijo iz leta 1789, h kateri bodo odposlali vsi revizijski odseki svoje zastopnike ter predložili pariškemu odboru svoje vsporedne. Posamezni vsopredi se bodo tiskali in kakor za dōbe revolucije med ljudstvo kot „cahiers“ razdelili. — Boulangier preklicuje v glasilih svoje stranke, da je nevarno bolan.

V *italijanski* zbornici se je izjavil pečatnikar pri posvetovanju o proračunu pravosodnega in naučnega ministerstva na neko vprašanje poslanca Fazia, da bo vlada takoj predložila zbornici postavo o ločitvi zakona, kakor hitro bodo to dopuščala ostala parlamentarna dela in čas. — Poročila z Milanskega se glasé sedaj ugodneje. V mnogih občinah so kmetje zopet pričeli delati. Preiskava je pokazala, da so kmete hujskali anarhisti. Poslanei in drugi veljaki te provincije posredujejo mej kmeti in graščaki. Crispi je od prefekta zahteval nadrobno poročilo. — V provinciji Paviji se je dne 21. t. m. utrgal na več krajih oblak, ki je napravil mnogo škode. Reka Pad stalno narašča.

Angleški listi z nekakim zadoščenjem pozdravljajo sestanek nemškega cesarja z italijanskim kraljem. Vzrok temu ne tiči toliko v prijateljstvu do Nemčije in Italije, nego v napetosti mej Anglijo in Francijo na eni strani in v tekmovanju z Rusijo na drugi strani, zaradi tega hvale vse, kar je koristno njenim interesom na vzhodu ali zahodu. — „Standard“ proslavlja v uvodnem članku prihod Humbertov v Berlin ter naglašava veliko navdušenje, s katerim je bil sprejet na nemških tleh. To novo potrditev trocarske zveze pozdravlja angleški narod z zadoščenjem, ker je porok, da se bo ohranil evropski mir.

V *rumunski* prestolnici se je dne 22. t. m. z veliko slovesnostjo obletnica kraljevega kronanja praznovala. Pri defilovanju vojn in dijakov pred kraljem, kraljico, prestolonaslednikom, ministri, diplomatskim korom in drugimi dostojanstveniki je narod navdušeno pozdravljal člane kraljevske hiše. Red je bil vzoren. Zvečer je bilo mesto krasno razsvetljeno.

Perzijski šah je dne 21. t. m. došel v Moskvo, kjer so ga na kolodvoru sprejeli generalni gubernator, generali in načelniki oblastnij. Šah se je potem odpeljal v grad, kjer je njemu na čast priredil generalni gubernator obed. Zvečer je bila v velikem gledališči slavnostna predstava.

Izvirni dopisi.

Iz Dalmacije, meseca maja. Kakor Vi svojemu Vodniku, tako i mi mislimo postaviti spomenik neumrlemu narodnemu pesniku O. Andriji Kačiću. Prav je in lepo, da slavimo svoje može, ki so budili narod s svojimi pesmami, ter jim postavljamo spomenike, da se bodo tudi potomci osvedočili v našem čistem rodoljubju in da se svetu pokažemo kot verne slovenske sinove.

Neko podobnost zasledujem med Kačićem in Vodnikom. Obadva sta govorila narodu svojemu iz dna duše, zato pa so pesni tudi med narodom toliko razširjene. Ako se more o Vodniku reči, da ga je vse poslušalo od Soče do Mure, ob Savi in Dravi in popevalo njegove pesmi, moremo tudi o Kačiću reči, da je redko kateri pesnik narodu tako priljubljen, in da je malo knjig, katere so narodu tako k srcu prirastle, kakor pesni junaške našega Milovana. O Vodniku je pisal „Slovenec“ minolo leto: „Kakor žvrgoli v domačem logu slavec pesmice sladke, tako je naš rajni Vodnik svoje pesmi prav po domače pel in s svojim petjem mnogo mladih pesnikov vnel“; a o Kačiću je pisal naš Despot: „Kačića možemo nazvati otcem prosto-uzvišene naše pjesme; koji traži ugodnim riekom to samo, da se dobro i plemenito prigrli, da se u svih zgodah života velikodušjem obiluje, da se Boga boji.“

I drugi je vzrok, da narod naš toli čisla Kačićeve pesmi, ker navadno konča z lepim nagibom na dobro in odvracanjem od slabega, hvaleč krepost, ter grajajoč — slabost. Tako n. pr. grajajoč nehvaležnost Budima nasproti stricu, kralju Radoslavu, ki ga je rešil grškega suženjstva in mu daroval dva bela gradova, za kar pa mu Budim za plačo dva sina pogubi, končuje z željo: „Ej neviro, nigdi te ne bilo, vrlo ti si svuda urodila.“

Nekatere Kačićeve pesmi so uvrščene v berila ljudskih šol, kot o banu Nikoli Šubić-Zrinjskem, o sv. Jeleni Križarici, materi cesarja Konstantina V., o kateri pravi, da je bila Slovanka. In ravno v oni pesmi izliva ves žar bogoljubne svoje duše.

Akoravno je Kačić mnogo del napisal v latinskem in hrovatskem jeziku, vendar se z nobeno knjigo narodu ni toliko omilil, kakor „Razgovorom ugodnim“, ki je postala nekaka „narodna pesmarica“; to je najlepši dar, ki ga je Milovan zapustil narodu svojemu, dar, vreden iskrenega prijatelja siromašnemu, ali junaškemu in pobožnemu narodu. Zato se je potrudil „Odbor za Kačićev spomenik“, da mu poleg kamenitega spomenika postavi tudi književni in v ta namen to leto iznova tiska narodu toli priljubljeno „Kačićevo pesmarico“. Cena novemu izdanju je tako nizka, da si knjigo vsakdo more omisliti. „Pesmarica“ izide v dveh izdanjih: jedno za priprosti narod na močnem papirji samo za 50 novčičev, a drugo krasno z lepimi začetnimi črkami za 1 gld. 20 kr. Na prvem mestu bode slika spomenika s predgovorom in životopisom pesnikovim. Spomenik je izdelan od znanega umetnika Rendića. Svečanost bode meseca avgusta ali septembra; tedaj bodem Vam poročal. Dal Bog, da bi tedaj pokazali bratsko slogo naši Srbi, katerim jednako kakor Hrvatom mora biti Kačić drag i mil, ker je tudi srbsko ime oslavlil s svojimi pesmami.

Frančiškanska provincija presvet. Odrašenika v Dalmaciji je bila posebno letos srečna s svojimi mladimi članovi. Ista ima sedaj 5 novincev, 32 bogoslovcev, katerih petorica je bilo o Velikinoči v mašnike posvečena. Med novomašniki je tudi Vinko Ivanac, ki je v Ljubljani dovršil dve leti bogoslovja. Tukajšnji oo. frančiškani opravljajo nad 60, večinoma raztresenih župnij.

Dnevne novice.

(Presvetli cesar) je daroval za šolo pri svetem Pavlu pri Bolski 200 gld.

(Ceste na Kranjskem.) V državnem proračunu za leto 1889, kateri je presvetli cesar ravnokar potrdil, so za ceste na Kranjskem postavljene naslednje točke: za preložitev državne ceste med Novim Mestom in Šentjernejem pri Rateži 5400 gld.; za stružki klanec 2700 gld.; za cestni del pri Mokrem Polji 12.000 gld. in pri Žerovnici 2900 gld.; za preložitev karlovske ceste čez Gorijance drugi obrok 20.000 gld.

(Občinski zakon za Kranjsko) je ravnokar v zalogi tiskarne Klein in Kovač na svetlo prišel v ročni izdaji, katero je deželni tajnik g. Pfeifer prav skrbno vredil. Ta izdaja je posebuo zaradi tega dobro došla, ker je vsled jasnega in naglega pregleda tako vrejena, da so namesto onih paragrafov, kateri so se od leta 1866. mnogokrat prenavedili, uvrščena sedaj veljavna določila. V dodatku te izdaje se dalje nahajajo zakoni o prikladah po sili, ob občinskih taksah, o davku od psov in pa novela h kazenskemu zakonu od l. 1867., ki je gledé aktivne in pasivne volilne pravice v bistveni zvezi z občinskim volitvenim redom. Naposled prav posebno ugaja izdaji pridejani natančni register k občinskemu redu in k občinskemu volitvenemu redu.

(Za deželnozbornske volitve) opozarjamo na kranjski deželni red in deželni volitveni red, kateri zakon je v zalogi Klein in Kovač na svetlo prišel v ročni izdaji. Ta izdaja je po deželnem tajniku g. Pfeiferju tako vrejena, da se dosle mnogokrat premenjena določila zlasti v deželnem volitvenem redu lahko in hitro pregledajo. Tej izdaji so dodani vsi tisti zakoni in druga določila, ki se tičeje deželne ustave in deželnega zastopa.

(Prva vipavska sadjarska zadruga na Slapu.) Izmed mnogih težav, ki tarejo res marljivega kmeta vipavskega, je ena, in ne najmanjša, prekupčevalni sistem, vsled kojega je prisiljen svoje sadje prekupcu prodajati po sramotno nizkih cenah, pri kojih ima prekupec dostikrat 200—300% dobička, med tem, ko se je že zgodilo, da kmet sadja zato ni prodal, ker je delavec, ki je sadje bral, več stal, nego je znašala kupna cena nabranega sadja. Da se temu v okom pride, ustanovili so rodoljubje vipavski „prvo sadjarsko zadrugo“, ki ima namen, kmetu gotovo prodajo in boljše cene, konsumentu pa sveže in fino blago, ter primérne cene oskrbeti. Ta „sadjarska zadruga“ otvori dne 27. t. m. v Ljubljani v novi hiši pri nunskem samostanu lastno prodajalnico in zalogo. Dobiti bode tu po letnem času in pridelku vedne najlepše in najokusnejše vipavsko sadje, pri priliki tudi zelenjave in sočivja. Cene bodo vedno blagu primérne in po moči nizke. Pri nakupu celih košev, kar se posebno priporoča gg. gostilničarjem in sploh gospódi, ki potrebuje večje kvantitete, znižale se bodejo cene h kg., ter

računali se koški po stalnih cenah, ki se pri returniranji vrnejo. V obče pa so cene stalne, ter v razstavnem oknu naznanjene. Da se pa doseže zgoraj omenjeni namen, ki skuša koristiti kmetu, kakor še prav posebno veleslavnemu občinstvu ljubljanskemu, stavi odbor sadjarske zadruge uljudno prošnjo, da bi veleslavno občinstvo s prav mnogoštevilnim pohodom prodajalnice ter obilimi naročili podpiralo koristno podjetje.

(Nova spevoigra z živimi podobami.) Mestni dekan kaselški H. F. Müller, dobro znan po svojem nedosegljivem „Božičnem oratoriji“, kateri je tudi tukajšnje Marijanišče že nad 30krat predstavilo, ne da bi se bilo zanimanje zmanjšalo, dovršil je ravnokar novo spevoigro po vzoru oberammergau-skih iger, nam.eč „St. Elisabeth“, za mešan zbor in samospjev, s spremljevanjem glasovira in živimi podobami. Izšla bo v kratkem v zalogi g. A. Maier-ja v Fuldi. Ni dvomiti, da tudi ta skladba spretnega skladatelja se bo kmalu priljubila povsodi; nadejamo se, da nam jo Marijanišče že letos predstavi.

(Osebnosti.) Gosp. Anton Zamuda, tajnik tukajšnjega finančnega ravnateljstva, je imenovan finančnim svetovalec. — Finančni svetovalec dr. Fran Adamič je premeščen v Celovec. — Ministerski podtajnik trgovinskega ministerstva, prideljen pomorskemu oblastvu v Trstu, dr. Peter vitez Rešetar, je dobil naslov in značaj ministerskega tajnika.

(V Ljubljani) je pala včeraj popoldne na šentjakobskem nabrežju petnajst let stara deklica Terezija Stampfl, katero je slučajno v čolnu vozeči se posestnik Jože Jarc iz Črne vasi rešil. Gospoda dr. Schuster in dr. Paichel sta prihitela deklici na pomoč ter jo vzdramila. To je zopet slučaj, ki dokazuje, da je treba pomnožiti redarstvo v našem mestu. Tako je n. pr. sedaj vsled polaganja cevi za vodovod promet po mestu jako nevaren v ozkih ulicah, a redarjev vidimo malo, da bi skrbeli za red. Celje, Maribor in več drugih manjših mest imajo več redarjev, kakor naše. Mero-dajni faktorji morali bodo prej ali slej tudi na to misliti, da pomnože mestno redarstvo.

(Bolniško in penzijsko društvo ljubljanskih trgovcev) bode imelo v nedeljo ob 11. uri popoldne v cerkvi Jezusovega srca svojo cerkveno obletnico s sv. mašo za prosphe društva in dušni blagor vseh umrlih članov in dobrotnikov.

(Meščanske vojašnice) posestniki v Ljubljani imajo svoj XXVI. občni zbor v nedeljo ob 2. uri popoldne v veliki mestni dvorani. Vrsta razgovorom je nastopna: 1. Letno poročilo in sklep računa za leto 1888. 2. Poročilo pregledovalnega odbora. 3. Volitev novega odbora za pregledovanje računa za leto 1889. 4. Volitev štirih družnikov vodstva namesto letos vsled dosluženja izstopivših. 5. Posamezni nasvèti.

(Telovadno društvo „Sokol“) vabi na „jour-fixe“, ki bode jutri dne 25. t. m. v steklenem salonu Schreinerjeve pivarne. Na dnevnem redu je razgovor o izletu v Novo Mesto.

(Mariborski mestni hranilnici) je bivši tajnik izneveril 2178 gold. 37 kr. Denar je povrnil med tem, ko se je obravnava vršila. Hranilnica ni imela sicer nobene škode, vendar je odbor prav storil, da ga je odslovil iz službe, ker najmanjši denarni nered je denarnim zavodom lahko na škodo.

(Mlad ubijalec.) V Celji je učenec Fr. Zagrožen dne 16. t. m. sunil dvakrat z nožem svojega tovariša M. Rojca, da je ta še isti večer umrl. Treba je šibe!

(Čudne reči) godé se v občinskem zastopu celjske okolice, kakor poroča „Sl. Gospodar“, zato se slovenski možje niso mogli vdeleževati posvetovanj.

(Premembe pri učiteljstvu.) Nadučiteljem na Gor. Polskavi je imenovan g. Josip Sabati in podučiteljem na Gomilskem g. Martin Zupančič.

(Preiskava.) Kakor „Sl. Gospodar“ poroča, bila je minoli teden dolga in mučna preiskava slovenskih dijakov na c. kr. gimnaziji in na c. kr. učiteljišči v Mariboru. Kolikor je znano, preiskava ni spravila družega na dan, kakor razburjenost dijakov. Našim gg. državnim poslancem bodi skrb, da ne pozabijo te preiskave.

(V Radovljici) so te dni postavili nove orglje, zadnje delo čast. gosp. Bononija kot župnika, ki je šel v pokoj in se preselil v Kranj.

(Slovensko uradovanje.) Občinski odbor v Činžatu na Pohorju je v zadnji seji enoglasno sklenil, da bode odslej uradoval v slovenskem jeziku.

Ta sklep dela čast zavednim in krepkim občinskim odbornikom; občina se je s tem pridružila sosedom v Smolniku in Kumenu.

(Zakrament sv. birme) delé prevzvišeni gospod knezoškof lavantinski ta teden v završki dekaniji, prihodnji teden bodo delili v dekaniji Velike Nedelje.

(Zboljšanje gmotnega stanja uradnikov.) Vlada baje hoče pričeti obširno svoje poslovanje gledé zboljšanja gmotnih uradniških razmer z založenjem občnega zaklada za avstrijske uradnike, njih vdove in sirote. Bile so pozvane vse uradniške korporacije, naj vladi predložé skoro izvestja o rodbinskih razmerah uradnikov.

(Akad. društvo „Triglav“) v Gradci ima v soboto dné 25. maja 1889 v hôtelu „Zum goldenen Ross“ Mariahilferstrasse svoje II. redno zborovanje. Dnevni red: 1. Čitanje zapisnika. 2. Poročilo revizorjev. 3. Poročilo odbora ad hoc. 4. Slučajnosti. Začetek ob 8. uri zvečer. Gostje dobro došli!

(Nesreča.) Pri skali „Igli“, ki štrli na potu iz Luč proti Solčavi, pal je dne 20. t. m. Fr. Lepičnik proti Savinji. Mož si je razbil glavo ter takoj umrl.

Raznoterosti.

— Nezmotljivost. „Neue Freie Presse“, največji liberalni list v Avstriji, piše v svojem nekrologu kraljici-materi Mariji bavarski gledé njenega najljubšega bivanja v Elbingenalu: „To je lepa planina s priprostim poslopjem, ki je manj podobno plemenitaškemu gradu, nego kmetski hiši.“ In vendar je Elbingenalp kmetska srenja z 800 prebivalci, župnijo, cerkvijo, pošto itd. To se pripeti nemškemu listu, ki zavzema prvo mesto mej liberalnim avstrijskim časopisjem.

— Pri pionirskih vajah se je, kakor se poroča iz trdnjave Novogeorgijevsk v Varšavo, prevrnil na Visli čoln, v katerem je bilo 61 pionirjev. Petinštirideset mož je utonilo, šestnajst so jih z veliko težavo rešili.

— Car in kadet. Ruski car Pavel je bil zelo razdražljiv in nestrpljiv, a sicer jako ljubeznjiv. Rad se je zabaval z mladino in zato je večkrat obiskal šolo mladih vojaških gojencev. Ko pride neki dan v vojašnico, zagleda mladega kadeta, ki se mu na prvi pogled prikupi. „No povej mi, kaj bi ti rad bil?“, vpraša ga car. Kadet odgovori: „Car!“ — „Kaj, nič manj kakor car? Gotovo še nisi pomislil, katere dolžnosti in opravila ima vladar? Pa zakaj bi rad bil car?“ — „Premestil bi očeta v Petrograd, da ne bi samoval v malem poljskem mestu.“ — „Torej le zaradi tega? Nagib ni slab!“ — Nekaj dni pozneje je bil res kadetov oče kot polkovnik premeščen v Petrograd h gardi.

— Zarota. Listu „Central News“ se poroča iz Peterburga, da so v Moskvi zasledili jako razširjeno zaroto zoper carjevo življenje. V njo je zapleten tudi neki varšavski polk. Več sto ljudi so odvedli v zapor, trije višji častniki so se zaradi tega ustrelili.

Telegrami.

Dunaj, 24. maja. „Wiener Zeitung“ je objavila koncesijo lokalne železnice iz Ljubljane v Kamnik, dalje postavo o zgradbi železnice Jaslo-Rzeszov na državne stroške.

Praga, 23. maja. Tramvajski vozniki so ustavili delo ter zahtevajo dvanajsturno delo in odstop vodje. — Tovarna v Kladnem je prenehala z delom zaradi pomanjkanja premoga.

Praga, 24. maja. Tramvajski štrajk ni ponehal, v Kladnem štrajk narašča.

Berolin, 23. maja. Cesar Viljem je daroval Crispiju svojo oljnato podobo ter imenoval italijanskega kraljeviča stotnikom v 13. husarskem polku.

Berolin, 24. maja. Italijanski kralj in prestolonaslednik sta se vdeležila dineja pri Launayu. Po dineju je nepričakovano prišel cesar, ostal tri četrt ure in se potem s kraljem med navdušenjem naroda vrnil v grad. — Zidarji so sklenili, da bodo danes povsod delo ustavili; tesarji so sklenili, da se bodo kujali do ponedeljka.

Rim, 23. maja. 1700 delavcev v tovarni Tardyjevi v Savoni je ustavilo delo; tovarna je 250 delavcev odpustila zaradi pomanjkanja dela.

Madrid, 23. maja. Zbornica je svojemu predsedniku, Martosu, izrekla grajo. Martos je odstopil.

Zahvala.

Te dni razdelili smo razna učila, ki jih je že zopet v obili méri podelilo slavno vodstvo družbe sv. Cirila in Metoda. V imenu ubožnih učencev izrekamo mu s tem svojo prisrčno zahvalo! Bog daj družbi mnogo podpornikov! „Stóri dobro prijatelju in podaj svojo roko ubogemu po svojih močéh.“ (Sir. 14, 13).

Načelníštvo bolške podružnice,
dné 18. maja 1889.

S. Gregorčič.

Umrlí so:

V bolnišnici:

21. maja. Anton Majzelj, gostač, 75 let, marasmus. — Marija Banove, gostija, 64 let, srčna hiba.

Vremensko sporočilo.

Dan	Čas	Stanje		Veter	Vreme	Mokrine na 24 ur v mm
		zrakomera v mm	toplomera po Celziju			
23	7. u. zjut.	737.6	18.2	sl. svzh.	jasno	0.30 dež
	2. u. pop.	736.7	20.6	sr. svzh.	oulačno	
	9. u. zveč.	736.8	15.0	sl. vzh.	del. jasno	
Srednja temperatura 17.9°, in 2.5° nad normalom.						

Tujci.

22. maja.

Pri **Maticu**: Lienbacher, e. kr. dvorni svetnik, z Dunaja. — J. Kupka, e. kr. uradnik, z Dunaja. — Wagner, e. kr. profesor, iz Grada. — Sommer, trgovec, iz Prage. — Mosse, s soprogo, Beer in Szeps z Dunaja. — Hörman, zasebnik, iz Beljaka.

Pri **Stonu**: Troller, trgovec, iz Brna. — M. Mayer, trgovec, iz Reke. — Kleinerehner, tovarnar, z Dunaja. — U. Weber, posestnik, iz Zalegaloga.

Pri **Južnem kolodvoru**: Josip Belec, s soprogo, z Dolenskega. — Danijel Preklovič iz Logatec. — Karol Verilo iz Trsta.

Dunajska borza.

(Telegrafično poročilo.)

24. maja.

Papirna renta 5% po 100 gl. (s 16% davka)	85 gl.	90 kr.
Srebrna " 5% " 100 " " 16 % "	86 " "	25 " "
5% avstr. zlata renta, davka prosta	109 " "	30 " "
Papirna renta, davka prosta	100 " "	70 " "
Akeije avstr.-ogerske banke	909 " "	— " "
Kreditne akeije	308 " "	— " "
London	118 " "	30 " "
Srebro	— " "	— " "
Francoski napoleon.	9 " "	39 " "
Cesarski cekini	5 " "	61 " "
Nemške marke	57 " "	80 " "

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

Brata Eberl,

izdelovalca oljnatih barv, firnežev, lakov in napisov.

Pleskarska obrt za stavbe in meblje.

Ljubljana,

za Franciškansko cerkvijo v g. J. Vilharja hiši št. 4.

prilporečata prečast duhovščini in p. n. občinstvu vse v njiju stroko spadajoče delo v mestu in na deželi kot znano realno fino delo in najnižje cene.

Posebno prilporečilne za prekupee so **oljnate barve v ploščevinastih pušicah** (Blehbüchsen) v domačem lanenem oljnatem firneži najljepše naribane in boljše nego vse te vrste v prodajalnah. (10)

Cenike na zahtevanje.

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

Odlikovan: 1873, 1881.

Josip Deiller,

tovarna za cerkveno blago in razprodaja

— cerkvenih oprav —

na Dunaji VII., Zieglergasse 27.

Zastopnik Franc Brückner.

Proti gotovi naročbi se najtočneje izvršujejo vsakovrstne

cerkvene oprave

kot: kazule, pluviali, dalmatike, velumi, stole, baldahini, zastave itd., kakor tudi

celi ornatí.

Mlekarsko opravó,

razne mlečne vrče, mlečne latvice iz pocinjenega kositarja, sirarne kotle, sirarne tiskalnice, stroje za posnemanje smetane iz mleka, stroje za napravo surovega masla, mlečni hladilnik, razne police iz mecesnovega lesa stole, mize, tehtnice i. dr. prodajala bode potom prostovoljne dražbe

dne 29. maja t. l. ob 9. uri dopoludne kranjska mlekarska zadruga v Ljubljani

(na Dunajski cesti, v Kalistrovi hiši poleg bavarskega dvora).

Zobolek, prašek in pasta za zobe

preč. oo. Benediktincev
opátije Soulac (Gironde).

Dom MAGUELONNE, prijor.

Najrečje odlikovanje: dve zlati svetinji: Bruselj 1880, London 1884.

Iznajdeno leta 1373 po prijorji Pierre Boursaud.

Vsakdanja raba zoboleka oo. Benediktincev (po nekoliko kapljic na vodi) ozdravi in zabrani gnjilobo zob, jih obeli in utrjuje; okrepuje in popolno ozdravi čeljusti.

Zares močno ustrežemo našim p. n. čitateljem, opozorujé na to starodavno ter prekorigno iznajdbo — najboljši in edini lek proti zobobolu.

Tvrčka **SEGUIN** Bordeaux (Francija)

Rue Croix de Seguey 106 & 108.

Ustanovljena leta 1807.

Dobiva se v vseh lekarnah in prodajalnicah dišav. (40)

Diseldorfske oljnate barve v tubah.

Akvarelne barve mokre in suhe.

ADOLF HAUPTMANN,

prva kranjska tovarna

oljnatih barv, firneža in laka

Ljubljani.

Pisarna in zaloga: Šolski drevored 6 (semeniščno poslopje). Filijala: Stonove ulice 10-12

prilporeča slikarjem, dijakom, stavbenim in pohištvenim mizarjem, likarjem kakor sploh p. n. občinstvu svoje priznane izvrstne izdelke ter pošilja na zahtevanje cenilnice zastoj in franko.

Oljnate barve v ploščevinastih pušicah le najboljše vrste, posebno pripravne za razprodajalec, po znižanih cenah; v dežah od 25 klgr. naprej primerno ceneje.

Perstene, mineralne in kemične barve.

Kupovalcem večjih množin prednostne cene.

Vse vrste slikarskih in likarskih čopičev in slikarske patrone.